



BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ VE ANTRENÖRLERİN ÖZGÜVEN DÜZEYLERİ İLE KARAR VERME STİLLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Davut ATILGAN¹

ÖZ

Bu araştırmada Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörlerin öz-güven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nicel bir çalışma olup ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Kahramanmaraş ilinde görev yapan 160 Beden Eğitimi Öğretmeni ve Antrenör oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri SPSS for Windows 22.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiş ve veri analizinde t-Testi, F testi, korelasyon ve regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ve Antrenörlerin öz-güven düzeylerinin ve dikkatli karar verme stillerinin yüksek olduğu, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin ise düşük olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Katılımcıların öz-güven ölçeğinin geneli, iç-özgüven ve dış özgüven düzeyleri ile kaçınan, panik ve erteleyici karar verme stilleri arasında negatif yönlü anlamlı ilişkilerin bulunduğu, dikkatli karar verme stili ile ise anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca öz-güvenin, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stilleri üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, Beden Eğitimi Öğretmeni, Karar Verme, Özgüven.

INVESTIGATING THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF- CONFIDENCE LEVELS AND DECISION MAKING STYLES OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS AND TRAINERS

ABSTRACT

In this study, it was aimed to investigate the relationship between the self-confidence levels and the decision making styles of Physical Education Teachers and Trainer. The study was a quantitative study and was conducted in the relational screening model. The sample of the study consists of 160 Physical Education Teachers and Trainer who work in Kahramanmaraş. Data were analyzed by using SPSS for Windows 22.0 package program and t-Test, F test, correlation and regression analysis were used in data analyzes. As a result of the study, it was concluded that Physical Education Teachers and Trainer have a high level of self-confidence and careful decision making styles, whereas they have a low level of avoidance, deferring and panic decision making styles. It was found that there were significant negative correlations between the self-confidence scale as a whole, internal self-confidence and external self-confidence levels and avoidant, deferring and panic decision-making styles. However, there was no significant relationship between it and careful decision-making style. In addition, it was concluded that self-confidence was a significant predictor of avoidant, deferring and panic decision-making styles.

Keywords: Trainer, Physical Education Teacher, Decision Making, Self-Confidence.

GİRİŞ

Özgüven ve karar verme insanların normal yaşantılarında ve meslek hayatında önemli bir yere sahiptir. Özgüven sahibi olmak iş başarımında ve hedeflere ulaşmada büyük katkıları olan bir özellik olarak değerlendirilebilir. Karar verme ise hayatın normal akışında, bazı zamanlarda da hayatın dönüm noktasında bir eyleme geçmek veya başkalarını eyleme geçirmek için kullanılan davranışsal bir olgudur.

Özgüven, bireyin kendisi ile ilgili kendisini öznel değerlendirmesini; insanın kendisine ait niteliklerinin hangi derecede, pozitif yönde veya negatif yönde olduğunun yorumudur (Kasatura, 1998: 12). Özgüven, bireyin beden ve davranış dünyası üzerinde denetim ve egemenliğinin olmasını bilmesidir. Bu durum, bireyin çevresiyle olan ilişkilerinde belirleyici rol oynamaktadır. Bunda bireyin içsel yani kendisine yönelik algılaması esastır. Bu algılama bilinçli veya bilinçsiz yönü ile insanın davranışlarına yansımaktadır. Hayatın her aşamasında pozitif veya negatif bir biçimde görülen güven duygusunun insan hayatında yeri ve önemi her zaman çok büyüktür. Bu duygunun eksikliği (güvensizlik) kişiyi huzurlu, başarılı ve mutlu bir yaşantıdan alıkoyacaktır (Kurtuldu, 2007: 64).

Karar verme kavramı üzerine 70-80 yıldır çeşitli bilim dallarında araştırmalar, farklı yaklaşımlar süregelmektedir. Hiç şüphesiz sporda karar verme kavramı da üzerinde düşünülmesi, kafa yorulması ve bazı sonuçlara ulaşılması açısından önemlidir (Atılğan, 2018: 62). Karar verme, istenilen amaçlara ulaşmak için farklı araç ve olanaklar kullanarak tercih yapmakla ilgili zihinsel, bedensel ve duygusal süreçlerin toplamıdır (Eren, 2008: 185). İnsanlar hayatları boyunca, devamlı bir şekilde çeşitli karar verme zorunluluğu gerektiren durumlarla karşı karşıya gelmektedirler. Kararların niteliği ve niceliği, çevresel değişkenlere ya da koşulların özelliği ölçüsünde değişebilmektedir (Avşaroğlu, 2007: 46). Bireyin karar vermesinde kişisel özelliklerinin önemli bir faktör olduğu belirtilebilir (Deniz, 2004). Bireyin kişisel olarak yeterliliği veya yetersizliği, karar vermeye ilişkin seçeneklerin fazla olduğu durumlarda başarı ya da başarısız olma olasılığını belirleyen önemli bir etken olarak ortaya çıkacaktır. Bu noktada bireylerin sağlıklı karar verebilmesi için özgüven duygusunun belirleyici bir unsur olduğu ifade edilebilir. Bu açılarından bireylerin özgüven gelişimlerine yönelik uygulamaların önem kazandığı görülmektedir. Özgüvenin geliştirilmesine yönelik olarak en etkili araçlardan biri ise spordur. Sporun bilinçli ve belirli bir program dahilinde yapılması ise eğitim ortamlarında mümkündür. Bu eğitimlerin uygulayıcıları ise Antrenörler ve Beden Eğitimi Öğretmenleridir. Özgüvenleri yüksek olan Antrenörler ve Beden Eğitimi Öğretmenleri verdikleri kararlar ile spora ve etkiledikleri bireylerin hayatlarına yön vereceklerdir. Bu

eğitmenler bütün yaş gruplarının spor eğitimine yönelik hizmet vermektedirler. Ancak en çok da çocuk ve gençlere yönelik spor eğitimi vermektedirler. Çocukların ve gençlerin yetiştirilmesinde, onlara iyi alışkanlıklar kazandırmada ve ülkenin spor hedeflerine ulaşmasında Antrenörler ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin özgüven düzeylerinin ve karar verme stillerinin bilinmesi önem kazanmaktadır. Bu şekilde çocukların ve gençlerin spor vasıtası ile özgüvenli ve doğru kararlar verebilen bireyler olarak yetiştirilmeleri sağlanabilecektir.

Alanyazın incelendiğinde ulaşılabilen kaynaklar arasında Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörlerin öz-güven düzeyleri ile karar verme stillerinin incelendiği herhangi bir çalışmaya rastlanılamamıştır. Bu nedenle bu araştırmanın yapılmasına gerek duyulmuştur. Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesi "Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörlerin özgüven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi" şeklinde belirlenmiştir. Araştırma sonucunda ortaya çıkacak sonuçların alana ve uygulayıcılara katkı sunacağı düşünülmektedir.

Sporda Özgüven

Bulgular güçlü bir spor güvenine sahip olmanın, rekabetçi sporlarda var olan psikolojik ve çevresel zorluklara karşı direnç ve dayanıklılık göstermeye ve bu olumlu inancı sürdürmeye yardımcı olabileceğini ortaya koymuştur (Thomas et al., 2011: 205). Sporda özgüven, sporda başarılı olabilmek için sporcunun aksilikler ve problemlerin üstesinden gelmesi, kötü performans sonrası çabuk bir şekilde toparlanması, kötü performans sonrası hatalarına odaklanması, kazanamadığında kazanabilmeye odaklanmasına olan inancın derecesi olarak tanımlanır. Kendine güven, inanç ve beklentilerden kaynaklanır ve kendinden emin olmanın çoklu tanımları olmasına rağmen, bireylerin yeteneklerine ve/veya bu becerilere dayanarak başarıya ulaşma konusundaki beklentilerine ilişkin inançlarını ifade eder (Vealey, 2009: 43). Özgüven, zihinsel açıdan tamamlayıcı olarak düşünülebilir. Elit bir sporcu özgüven hakkında şunları söylemektedir; rahat olduğumda, her şey yolunda gidiyor, daha zor olanı denemeye gayret etmeme sebep oluyor. Bu da oyunumun kalitesini yükseltip, gayretimin yoğunluğunu arttırıyor ve hazırlanma aşama seviyesini yükseltiyor. Özgüven düzeyleri düşük olduğunda, rekabet kaygısı yoğunluğundaki artışlar, performansın kontrolü bağlamında performansının zayıflaması olarak algılanacaktır. Özgüven düzeyleri yüksek olduğunda ise kaygıdaki artışın kontrol ve kolaylaştırıcı yorumlara yönelik olumlu algılara yol açtığı rapor edilmiştir (Hanton et al., 2004).

Sporda Karar Verme

Karar verme, politika, yönetim, çevre, okul gibi hayatın birçok yerinde olduğu gibi sporda da önemli bir yer tutmaktadır (Sanchez et al., 2009). Gençlik ve Spor Bakanlığı ve spor teşkilatlarında görev yapan spor yöneticilerinin yönetim sürecinde verdikleri her karar önemlidir (Aktaş, 2014: 115). Karar vermek bazı zamanlarda işin bittiği anlamına gelmez. Verilen kararların uygulanması sürecinde alt yönetimin ve spor yönetimine katkı sunan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Antrenörler gibi çalışanların üzerlerine düşen önemli fonksiyonları yerine getirmeleri ile ancak kararlar amacına ulaşabilir. Sporda dinamik süreç içerisinde, sporcuları olumlu kararlar vermeye yönlendirmede Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörlere önemli görevler düşmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi Öğretmenlerinin yetiştirilmesinde politikalarını daha etkin hale getirebilir. Kural (2013)'e göre; Türkiye'de Spor Genel Müdürlüğünün yakın ve uzak hedefleri göz önünde tutularak, Spor Federasyonlarının sporcu, Antrenör ve Hakem yetiştirme sürecinde bireylerin akademik gelişimlerini, sosyal gelişimlerini ve kişilik gelişimlerini dikkatle izleyerek geleceğin sağlıklı sporcuları, Antrenörleri ve Hakemlerini oluşturmanın çabaları ne kadar profesyonel yapılırsa sağlıklı kararlar verebilme becerileri o kadar istenilir düzeyde olacaktır (Kural, 2013: 8).

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, evren ve örnekleme, veri toplamada kullanılan ölçme araçlarına, araştırma ile ilgili verilerin toplanmasına ve verilerin analizine dair bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırma betimsel bir çalışma olup ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Tarama modelleri, geçmişte ya da günümüzde var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlamaktadırlar. İlişkisel tarama modelleri ise iki ve daha fazla değişken arasındaki ilişkinin bulunup bulunmadığını, bulunuyorsa ilişkinin derecesi ve düzeyini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2014). Bu çalışmada Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ve Antrenörlerin öz-güven düzeyleri ve karar verme stilleri incelenmiş, bu değişkenlerin katılımcıların bazı demografik özelliklerine göre farklılaşma durumları ortaya konulmuştur. Ayrıca katılımcıların özgüven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişki ve katılımcıların öz-güven düzeylerinin karar verme stillerini yordama durumu incelenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kahramanmaraş Gençlik Spor İl Müdürlüğü bünyesinde kadrolu ve geçici olarak görev yapan 78 Antrenör ve Kahramanmaraş Merkez Dulkadiroğlu ilçesi ve Pazarcık ilçesinde görev yapan 131 Beden Eğitimi Öğretmeni olmak üzere toplam 209 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırma evrenindeki tüm Antrenör ve Beden Eğitimi Öğretmenleri araştırma örneğine dahil edildiği için ayrıca örneklem seçimine gidilmemiştir. Ölçek formları çevrimiçi ortamda katılımcılara gönderilmiş ve 160 katılımcıdan geri dönüş sağlanmıştır. Araştırma örneğine dahil edilen katılımcıların % 78.8'ini (n=126) erkekler, % 21.2'sini (n=34) kadınlar oluşturmaktadır. Katılımcıların % 41.3'ü (n=66) Antrenör olarak görev yapmaktayken, % 58.'i (n=94) Beden Eğitim Öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Katılımcıların % 19.4'ü (n=31) 1-5 yıl arasında, % 62.5'i (n=100) 6-15 yıl arasında ve % 18.1'i (n=29) 16 yıl ve üzeri hizmet süresine sahiptir.

Veri Toplama Araçları

Katılımcıların öz-güven düzeylerini ölçmek için “Öz-güven Ölçeği”, karar verme stillerini ölçmek için ise “Melbourne Karar Verme Ölçeği II” kullanılmıştır. Araştırmanın bu bölümünde bu ölçekleri tanıtıcı bilgilere ve güvenilirlik/geçerlik çalışmalarına ilişkin yapılan analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

Öz-güven Ölçeği

“Öz-güven Ölçeği” Akın (2007) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, 33 maddeden oluşmakta olup katılımcıların öz-güven düzeylerini belirlemek için “1=Hiçbir zaman ve 5=Her zaman ” aralığında olmak üzere beşli likert şeklinde derecelendirilmiştir. Akın (2007) tarafından yapılan faktör analizi sonucunda ölçekteki 33 maddenin 2 alt boyutta (İç öz-güven ve Dış öz-güven) toplandığı belirtilmiştir. Akın (2007) yapmış olduğu güvenilirlik analizi sonucunda ölçeğin tamamı için Cronbach Alpha katsayısını .94 olarak bulurken; ölçeğin alt boyutları olan iç öz-güven ve dış öz-güven boyutlarının güvenilirlik katsayılarını ise sırasıyla .97 ve .87 olarak bulmuştur. Bu araştırma da ise ölçeğin tamamı için Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .97 olarak hesaplanırken; İç öz-güven ve Dış öz-güven alt boyutlarında ise sırasıyla .96 ve .95, olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin iki boyutlu yapısını doğrulamak amacıyla bu çalışma kapsamında mPlus 7.4 paket programı kullanılarak Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ölçeğin iki boyutlu yapısının doğrulandığı ve modele ait uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeylerde olduğu görülmüştür ($\chi^2/sd=2.56$, CFI= .86, TLI=.85, RMSEA= .074, SRMR= .059).

Melbourne Karar Verme Ölçeği

Melbourne Karar Verme Ölçeği ilk olarak Mann ve diğerleri (1998) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek Deniz (2004) tarafından Türkçe 'ye uyarlanmıştır. Melbourne Karar Verme Ölçeği iki kısma ayrılmaktadır. I. Kısım 6 maddeden oluşmakta ve karar vermede özsaygıyı (kendine güven) belirlemeyi amaçlamaktadır. II. Kısım ise 22 maddeden oluşmakta ve karar verme stillerini ölçen 4 alt boyuttan (Dikkatli Karar Verme Stili, Kaçınan Karar Verme Stili, Erteleyici Karar Verme Stili ve Panik Karar Verme Stili) oluşmaktadır (Deniz, 2004). Bu araştırma kapsamında katılımcıların karar verme stillerini belirlemek için Melbourne Karar Verme Ölçeğinin 2. Kısmı kullanılmıştır. Ölçek katılımcıların karar verme stillerini ölçmek için "1=Doğru (2 puan), 2=Bazen doğru (1 puan) ve 3=Doğru değil (0 puan)" olmak üzere üçlü likert şeklinde derecelendirilmiştir. Deniz (2004) yapmış olduğu güvenirlik analizi sonucunda; dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stili boyutlarına ilişkin Cronbach Alpha katsayılarını sırasıyla .80,.78, .65 ve .71 şeklinde hesaplamıştır. Bu çalışmada ise dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stili boyutlarının Cronbach Alpha katsayıları sırasıyla .71, .81, .79 ve .78 olarak bulunmuştur. Ölçeğin dört boyutlu yapısını doğrulamak amacıyla bu çalışma kapsamında mPlus 7.4 paket programı kullanılarak Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ölçeğin dört boyutlu yapısının doğrulandığı ve modele ait uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeylerde olduğu görülmüştür ($\chi^2/sd=1.53$, CFI= .91, TLI=.90, RMSEA= .058, SRMR= .072).

Verilerin Toplanması

Veri toplama araçlarının çalışmada kullanılabilmesi için araştırmacılardan gerekli izinler e-posta yoluyla alınmıştır. Veri toplama araçlarının katılımcılara uygulanabilmesi için Kahramanmaraş Gençlik Spor İl Müdürlüğü ile Kahramanmaraş Pazarcık İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Merkez Dulkadiroğlu İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri'nden resmi izinler alınmıştır. Ölçek formları çevrimiçi olarak hazırlanmış ve doldurmaları için katılımcılara gönderilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri SPSS for Windows 22.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada kullanılacak testlerin belirlenmesi için elde edilen puanlarının normal dağılım gösterip göstermediği çarpıklık katsayısı yöntemiyle (Büyüköztürk, 2017) incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda elde edilen çarpıklık (skewness) değerleri Öz-güven ölçeğinin geneli için "-.894", Öz-güven ölçeğinin alt boyutları olan İç Öz-güven için "-.889", dış Öz-güven için ise "-.841" olarak hesaplanmıştır. MKVÖ-II ölçeğinin alt boyutları olan

dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme boyutlarında ise sırasıyla “-.993”, “.991”, “.761” ve “.970” olarak hesaplanmış ve tüm değerlerin +1 ile -1 aralığında bulunduğu ve dağılımın tüm boyutlar için normal olduğu kabul edilmiştir. Bu aşamadan sonra veri analizi için aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri belirlenmiş, değişkenler arasındaki farklılaşmayı belirlemede t-Testi ve ANOVA testleri kullanılmıştır. Araştırmada katılımcıların öz-güven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için korelasyon analizi yapılmıştır. Öz-güvenin karar verme stillerini ne düzeyde yordadığını belirlemek için de basit regresyon analizi kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde araştırma kapsamında belirlenen problemlere yönelik yapılan analizlere ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Katılımcıların Öz-Güven ve Karar Verme Stilleri Kullanım Düzeylerine İlişkin Bulgular

Katılımcıların öz-güven ve karar verme stillerini kullanım düzeylerine ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Öz-güven ve MKVÖ-II Ölçeği Puanlarının Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları.

Ölçekler	Boyutlar	N	Min-Max	\bar{X}	SS
Öz-Güven	Öz-güven Genel	160	1-5	3.98	.73
	İç Öz-güven	160	1-5	3.99	.74
	Dış Öz-güven	160	1-5	3.97	.74
MKVÖ-II	Dikkatli Karar Verme Stili	160	0-2	1.72	.29
	Kaçınan Karar Verme Stili	160	0-2	.59	.48
	Erteleyici Karar Verme Stili	160	0-2	.69	.54
	Panik Karar Verme Stili	160	0-2	.62	.52

Tablo 1'e göre katılımcıların öz-güven ölçeğinin geneline ilişkin puanlarının aritmetik ortalamasının 3.98; standart sapmasının ise .35 olduğu görülmektedir. Öz-güven ölçeğinin alt boyutları olan iç-özgüven ve dış-özgüven boyutlarının aritmetik ortalamalarının sırasıyla 3.99 ve 3.97, standart sapmalarının ise .74 olduğu görülmektedir. Karar verme stillerine ilişkin puanları incelendiğinde dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin aritmetik ortalamalarının sırasıyla 1.72; .59; .69 ve .62; standart sapmalarının ise .29; .48; .54 ve .52 olduğu görülmektedir. Katılımcıların öz-güven ölçeğinin geneli (\bar{X} = 3.98), iç-özgüven (\bar{X} = 3.99), dış özgüven (\bar{X} = 3.97) ve dikkatli karar verme stiline (\bar{X} = 1.72) ilişkin görüşlerinin yüksek düzeyde olduğu; kaçınan karar verme (\bar{X} = .59), erteleyici karar verme (\bar{X} = .69) ve panik karar verme (\bar{X} = .62) stillerine ilişkin görüşlerinin ise düşük düzeyde olduğu görülmektedir.

Katılımcıların Öz-güven Düzeylerinin Demografik Değişkenlere Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular

Katılımcıların Öz-güven ölçeğinin geneline ve alt boyutlarına ilişkin düzeylerinin cinsiyet ve görev türü değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için "İlişkisiz Örneklem İçin t-Testi", kıdem değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için ise "Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)" testi yapılmıştır. Yapılan testlere ilişkin sonuçlar Tablo 2 'de sunulmuştur:

Tablo 2. Katılımcıların Öz-güven Düzeylerinin Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşma Durumları

Boyutlar	Cinsiyet		Görev Türü		Kıdem	
	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Öz-güven genel	1.84	.06	1.02	.30	.57	.55
İç öz-güven	1.38	.16	1.08	.28	.66	.51
Dış öz-güven	2.28	.02*	.93	.35	.48	.61

**p*<.05

Tablo 2 incelendiğinde yapılan analizler sonucunda cinsiyet değişkeni bakımından katılımcıların öz-güven ölçeğinin geneli ($\bar{X}_{\text{erkek}}=4.04$, $SS_{\text{erkek}}=.74$; $\bar{X}_{\text{kadın}}=3.78$, $SS_{\text{kadın}}=.65$; $t(158)=1.84$, $p=.06$) ve iç-özgüven düzeyleri ($\bar{X}_{\text{erkek}}=4.04$, $SS_{\text{erkek}}=.75$; $\bar{X}_{\text{kadın}}=3.84$, $SS_{\text{kadın}}=.67$; $t(158)=1.38$, $p=.16$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamazken dış-özgüven düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur [$t(158)=2.28$, $p<.05$]. Erkek katılımcıların dış özgüven düzeylerinin ($\bar{X}_{\text{erkek}}=4.04$, $SS_{\text{erkek}}=.74$), kadın katılımcıların dış-özgüven düzeylerinden ($\bar{X}_{\text{kadın}}=3.71$, $SS_{\text{kadın}}=.66$) daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların görev türü değişkeni bakımından öz-güven ölçeğinin geneli ($\bar{X}_{\text{antrenör}}=4.05$, $SS_{\text{antrenör}}=.62$; $\bar{X}_{\text{öğretmen}}=3.93$, $SS_{\text{öğretmen}}=.79$; $t(158)=1.02$, $p=.30$), iç-özgüven ($\bar{X}_{\text{antrenör}}=4.07$, $SS_{\text{antrenör}}=.61$; $\bar{X}_{\text{öğretmen}}=3.94$, $SS_{\text{öğretmen}}=.81$; $t(158)=1.08$, $p=.28$) ve dış-özgüven ($\bar{X}_{\text{antrenör}}=4.03$, $SS_{\text{antrenör}}=.64$; $\bar{X}_{\text{öğretmen}}=3.92$, $SS_{\text{öğretmen}}=.79$; $t(158)=.93$, $p=.35$) düzeyleri arasında ve kıdem değişkeni bakımından öz-güven ölçeğinin geneli ($\bar{X}_{1-5}=4.04$, $SS_{1-5}=.59$; $\bar{X}_{6-15}=4.00$, $SS_{6-15}=.66$; $\bar{X}_{16+}=3.85$, $SS_{16+}=1.04$; $F=.57$, $p=.55$) iç-özgüven ($\bar{X}_{1-5}=4.08$, $SS_{1-5}=.57$; $\bar{X}_{6-15}=4.01$, $SS_{6-15}=.68$; $\bar{X}_{16+}=3.86$, $SS_{16+}=1.03$; $F=.66$, $p=.51$) ve dış-özgüven ($\bar{X}_{1-5}=4.01$, $SS_{1-5}=.64$; $\bar{X}_{6-15}=3.99$, $SS_{6-15}=.65$; $\bar{X}_{16+}=3.84$, $SS_{16+}=1.06$; $F=.48$, $p=.61$) düzeyleri arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Katılımcıların Karar Verme Stillerinin Demografik Değişkenlere Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular

Katılımcıların karar verme stillerinin cinsiyet ve görev türü değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için "İlişkisiz Örneklem İçin t-Testi", kıdem değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için ise "Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)" testi yapılmıştır. Yapılan testlere ilişkin sonuçlar Tablo 3 'te sunulmuştur:

Tablo 3. Katılımcıların Karar Verme Stillerinin Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşma Durumları

Boyutlar	Cinsiyet		Görev Türü		Kıdem	
	t	p	t	p	F	p
Dikkatli Karar Verme Stili	-2.47	.01*	-1.97	.04*	.44	.64
Kaçınan Karar Verme Stili	.47	.63	3.19	.00*	.26	.77
Erteleyici Karar Verme Stili	.69	.48	4.06	.00*	1.70	.18
Panik Karar Verme Stili	-.09	.92	3.36	.00*	.54	.58

*p<.05

Tablo 3 incelendiğinde yapılan analizler sonucunda cinsiyet değişkeni bakımından katılımcıların kaçınan karar verme stilleri ($\bar{X}_{\text{erkek}}=.60$, $SS_{\text{erkek}}=.47$; $\bar{X}_{\text{kadın}}=.58$, $SS_{\text{kadın}}=.54$; $t(158)=.47$, $p=.63$), erteleyici karar verme stilleri ($\bar{X}_{\text{erkek}}=.71$, $SS_{\text{erkek}}=.51$; $\bar{X}_{\text{kadın}}=.64$, $SS_{\text{kadın}}=.63$; $t(158)=.69$, $p=.48$) ve panik karar verme stilleri ($\bar{X}_{\text{erkek}}=.62$, $SS_{\text{erkek}}=.50$; $\bar{X}_{\text{kadın}}=.63$, $SS_{\text{kadın}}=.59$; $t(158)=-.09$, $p=.92$) arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, dikkatli karar verme stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur [$t(158)=-2.47$, $p<.05$]. Kadınların dikkatli karar verme stillerinin ($\bar{X}_{\text{kadın}}=1.83$, $SS_{\text{kadın}}=.18$), erkeklerin dikkatli karar verme stillerinden ($\bar{X}_{\text{erkek}}=1.69$, $SS_{\text{erkek}}=.31$) daha yüksek olduğu görülmüştür.

Görev türü değişkeni açısından incelendiğinde katılımcıların dikkatli karar verme stilleri [$t(158)=-1.97$, $p<.05$], kaçınan karar verme stilleri [$t(158)=3.19$, $p<.05$], erteleyici karar verme stilleri [$t(158)=4.06$, $p<.05$] ve panik karar verme stilleri [$t(158)=3.36$, $p<.05$] arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Beden eğitimi öğretmenlerinin dikkatli karar verme stillerinin ($\bar{X}_{\text{öğretmen}}=1.76$, $SS_{\text{öğretmen}}=.26$) antrenörlerin dikkatli karar verme stillerinden ($\bar{X}_{\text{antrenör}}=1.67$, $SS_{\text{antrenör}}=.34$) yüksek olduğu; beden eğitimi öğretmenlerinin kaçınan ($\bar{X}_{\text{öğretmen}}=.49$, $SS_{\text{öğretmen}}=.38$), erteleyici ($\bar{X}_{\text{öğretmen}}=.55$, $SS_{\text{öğretmen}}=.41$) ve panik ($\bar{X}_{\text{öğretmen}}=.51$, $SS_{\text{öğretmen}}=.39$) karar verme stillerinin ise antrenörlerin kaçınan ($\bar{X}_{\text{antrenör}}=.74$, $SS_{\text{antrenör}}=.57$), erteleyici ($\bar{X}_{\text{antrenör}}=.89$, $SS_{\text{antrenör}}=.63$) ve panik ($\bar{X}_{\text{antrenör}}=.78$, $SS_{\text{antrenör}}=.63$)

karar verme stillerinden düşük olduğu görülmüştür. Kıdem değişkeni açısından ise katılımcıların dikkatli ($\bar{X}_{1-5} = 1.76$, $SS_{1-5} = .27$; $\bar{X}_{6-15} = 1.71$, $SS_{6-15} = .30$; $\bar{X}_{16+} = 1.73$, $SS_{16+} = .30$; $F = .44$, $p = .64$), kaçınan ($\bar{X}_{1-5} = .57$, $SS_{1-5} = .46$; $\bar{X}_{6-15} = .62$, $SS_{6-15} = .50$; $\bar{X}_{16+} = .55$, $SS_{16+} = .46$; $F = .26$, $p = .77$), erteleyici ($\bar{X}_{1-5} = .79$, $SS_{1-5} = .46$; $\bar{X}_{6-15} = .71$, $SS_{6-15} = .55$; $\bar{X}_{16+} = .54$, $SS_{16+} = .55$; $F = 1.70$, $p = .18$) ve panik ($\bar{X}_{1-5} = .66$, $SS_{1-5} = .42$; $\bar{X}_{6-15} = .64$, $SS_{6-15} = .52$; $\bar{X}_{16+} = .53$, $SS_{16+} = .59$; $F = .54$, $p = .58$) karar verme stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Katılımcıların Öz-Güven Düzeyleri İle Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişki

Katılımcıların öz-güven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere "Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı" tekniğinden yararlanılmış ve sonuçlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Katılımcıların Öz-güven Düzeyleri ile Karar Verme Stilleri Puanlarının Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Sonuçları.

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7
1.Öz-güven	-	.99*	.98*	.07	-.33*	-.24*	-.32*
2.İç Öz-güven		-	.95*	.08	-.35*	-.25*	-.31*
3.Dış Öz-güven			-	.07	-.31*	-.22*	-.32*
4.Dikkatli Karar Verme				-	-.16*	.11	-.16*
5.Kaçınan Karar Verme					-	.76*	.75*
6.Erteleyici Karar Verme						-	.78*
7.Panik Karar Verme							-

N=158

*p<.05

Tablo 4 incelendiğinde öz-güven ölçeğinin genelinin, iç-özgüven ve dış özgüvenin, kaçınan karar verme ($r_{\text{öz-güven}} = -.33$; $r_{\text{iç-özgüven}} = -.35$; $r_{\text{dış-özgüven}} = -.31$) ve panik karar verme ($r_{\text{öz-güven}} = -.32$; $r_{\text{iç-özgüven}} = -.31$; $r_{\text{dış-özgüven}} = -.32$) stilleri ile negatif ve orta düzeyde, erteleyici karar verme stili ($r_{\text{öz-güven}} = -.23$; $r_{\text{iç-özgüven}} = -.25$; $r_{\text{dış-özgüven}} = -.22$) ile de negatif ve düşük düzeyde ilişki gösterdikleri görülmektedir. Öz-güven ölçeğinin geneli ve alt boyutlarıyla dikkatli karar verme stili arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcıların öz-güven düzeyleri yükseldikçe kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin düştüğü görülmektedir.

Öz-güvenin Karar Verme Stilleri Yordamasına Yönelik Regresyon Analizi Bulguları

Öz-güven ölçeğinin alt boyutları olan iç-özgüvenin ve dış-özgüvenin karar verme stillerini yordamasına ilişkin çoklu regresyon analizine geçilmeden önce bağımsız değişkenler arasında çoklu bağıntı durumunun bulunup bulunmadığı incelenmiş ve iç-özgüven ile dış-özgüven arasındaki .95'lik korelasyonun çok önemli bir çoklu bağıntı sorunu olabileceğine

(Büyüköztürk, 2017) işaret ettiği varsayılmıştır. Bu noktadan hareketle öz-güven ölçeğinin genelinin, araştırmanın bağımlı değişkenleri olan dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerini yordamasına yönelik basit regresyon analizi yapılması yoluna gidilmiştir. Öz-güvenin, dikkatli karar verme stilini yordamasına ilişkin oluşturulan regresyon modeli, modele ilişkin F değeri anlamsız bulunduğu için analizden çıkartılmıştır. Öz-güvenin kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerini yordamasına ilişkin yapılan basit regresyon analizi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öz-güvenin Kaçınan, Erteleyici ve Panik Karar Verme Stilini Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

	Değişken	B	Sh	B	T	p
Öz-güven-Kaçınan Karar Verme	Sabit	4.286	.087		49.430	.000
	Kaçınan Karar Verme	-.501	.112	-.335	-4.466	.000
	R= .335 R ² = .112					
	F (1, 158)=19.949 p= .000					
Öz-güven-Erteleyici Karar Verme	Sabit	4.211	.092		45.627	.000
	Kaçınan Karar Verme	-.323	.105	-.239	-3.090	.002
	R= .239 R ² = .057					
	F (1, 158)=9.551 p= .000					
Öz-güven-Panik Karar Verme	Sabit	4.263	.086		49.375	.000
	Kaçınan Karar Verme	-.443	.106	-.316	-4.180	.000
	R= .316 R ² = .100					
	F (1, 158)=17.470 p= .000					

Tablo 5 incelendiğinde öz-güvenin, katılımcıların kaçınan (R= .33, R²=0.11, p<.05), erteleyici (R= .24, R²=.06, p<.05) ve panik (R= .32, R²=.10, p<.05) karar verme stili puanları ile düşük düzeyde ve anlamlı ilişkiler verdiği görülmektedir. Öz-güvenin katılımcıların kaçınan karar verme stillerindeki toplam varyansın yaklaşık % 11'ini, erteleyici karar verme stillerindeki toplam varyansın yaklaşık % 6'sını ve panik karar verme stillerindeki toplam varyansın ise yaklaşık % 10'unu açıkladığı belirlenmiştir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin sonuçlar incelendiğinde öz-güvenin katılımcıların kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA

Alanyazın incelendiğinde ulaşılabilen kaynaklar arasında Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörlerin öz-güven düzeyleri ve karar verme stillerinin araştırılmasına yönelik alt boyutlar bakımından benzer çalışma sayısı istenilen düzeyde değildir. Bu yüzden öz-güven ve karar verme stillerini alt boyutları ile birlikte irdelemek için bu araştırmaya benzer (spor alanı)

ve farklı alanlarda yapılmış araştırma sonuçları ile bu araştırma sonuçları kıyaslanarak konu değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ve Antrenörlerin öz-güven düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Esentaş, Işıkgöz, Doğan ve Şahin (2017)'nin araştırma verilerine göre, gençlik kampı kadın lider adaylarının özgüven düzeylerine ilişkin görüşlerinin genel olarak yüksek olduğu tespit edilmiştir. Atılğan (2018)'nin araştırma sonuçlarına göre ise spor yöneticilerinin öz-güven ölçeğinin geneli ve alt boyutları olan iç-özgüven ve dış-özgüven düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları birbirini destekler niteliktedir. Sporcuların ve herhangi bir sporla ilgilenen bireylerin özgüven düzeylerinin çoğu zaman iyi düzeyde olması beklenen bir durum olarak değerlendirilebilir.

Bu çalışmada, Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörlerin dikkatli karar verme stillerinin yüksek olduğu, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin ise düşük olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Atılğan (2018)'in araştırma sonucunda; spor yöneticilerinin dikkatli karar verme stillerinin yüksek; kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin ise düşük olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Aktaş (2014)'in çalışmasında: Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda görev yapan yöneticilerin dikkatli karar verme puanları yüksek bulunmuştur. Bu araştırma sonucuyla farklı araştırma sonuçları birlikte değerlendirildiğinde araştırmalarda aynı sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Bu sonuçlar sporla iç içe olan bireylerin özenli karar verdiği, karar vermekten imtina etmediği, kararlarını sonraya bırakmadığı, karar vermeyi geciktirmediği, kendisini baskı altında hissetmediği ve bu yüzden panik yapmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma sonucunda katılımcıların öz-güven ölçeğinin geneli ve iç öz-güven düzeylerinin cinsiyetleri bakımından farklılaşmadığı, dış öz-güven boyutunda ise erkek katılımcıların dış öz-güven düzeylerinin kadınlara göre daha yüksek olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Doğru (2017) ile Bostancı, Özen, Yıldız ve Üzüm (2016)'ün çalışmalarında Beden Eğitimi ve Spor bölümlerinde okuyan öğrencilerin cinsiyet değişkeninin öz-güven algı puanları açısından bir fark olmadığı sonuçlarına ulaşmıştır. Öztürk (2017)'ün üniversite öğrencilerine yönelik araştırma sonucunda da cinsiyet değişkeninin öz-güveni yordamadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar bu araştırma ile paralellik göstermektedir. Merey (2010)'in çalışması ise dış özgüven boyutunda benzer çalışmadır. Merey'in yetişkinlere yönelik cinsiyet değişkeni analizi sonucuna göre yaptığı çalışmada: Avusturya ve Hindistan'da erkeklerin öz-güvenleri kadınların öz-güvenlerinden daha yüksek bulunmuştur. Araştırmalarda benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Erkek katılımcıların dış öz-güven düzeylerinin kadınlara göre daha yüksek olduğu

sonucu; erkeklerin kadınlara göre dış çevreye, sivil toplum kuruluşlarına daha kolaylıkla katılım sağlaması yani dışı daha fazla açık olmaları etken olabilir.

Bu araştırma sonucunda katılımcıların öz-güven ölçeğinin geneli ve alt boyutlarına ilişkin düzeylerinin, görev türü ve kıdem değişkenleri açısından farklılaşmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Kurtuldu (2007)'nin çalışmasında; okul yöneticilerinin branş değişkeninde özgüven özellikleri açısından anlamlı bir fark bulunmadığı, aynı şekilde okul yöneticilerinin eğitim yöneticisi olarak hizmet yılı grupları arasında özgüven özellikleri açısından anlamlı bir fark bulunmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu araştırma sonucu ile Kurtuldu'nun araştırma sonuçları benzer sonuçlardır.

Araştırma sonucunda cinsiyet değişkeni bakımından katılımcıların kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin farklılaşmadığı, dikkatli karar verme stilinin ise farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Kadın katılımcıların dikkatli karar verme stillerinin erkeklere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dinçer (2013)'in araştırmasında; karar verme stilleri arasında, istatistiksel olarak bir farklılık tespit edilememiştir. Aktaş (2014) ise araştırmasında, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı yöneticilerinin istatistiki olarak önemli fark bulunmamasına rağmen cinsiyete bağlı olarak erkeklerin dikkatli karar verme puanları kadınlardan daha düşük bulunması sonucuna ulaşmıştır. Aktaş'ın kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stilleri boyutunda ise kadın ve erkeklerin puanları arasındaki farkın önemsiz olduğu sonuçları ile bu araştırmadaki sonuçlar birbirini destekler niteliktedir. Kadın katılımcıların dikkatli karar verme stillerinin erkeklere göre daha yüksek olduğu sonucu; kadın katılımcıların karar vermede erkek katılımcılara oranla daha fazla özen ve dikkat gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma sonucunda katılımcıların kıdemleri bakımından karar verme stillerinin farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmaya benzer bir çalışma olan Aktaş (2014)'in çalışmasında: Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı yöneticilerinin kurumda çalışma süresine bağlı olarak yöneticilerin dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme puanları arasındaki farkın önemsiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörlerin karar verme davranışlarında, tercihte bulunmalarında görev sürelerinin etkili olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma sonucunda görev türü değişkeni bakımından katılımcıların karar verme stillerine ilişkin görüşlerinin farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin dikkatli karar verme stillerinin Antrenörlerden yüksek olduğu; kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin ise Antrenörlere oranla daha düşük olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Antrenörlere göre karar verme stillerinin daha olumlu seviyelerde olduğu sonucu, aldıkları formasyon eğitiminden kaynaklanabilir. Antrenörlerin dikkatli karar verme stillerinin düşük olması ise Antrenörlerin genellikle daha çok spontan, oyun içinde ani kararlar verme davranışı göstermelerinden kaynaklanabileceği şeklinde ifade edilebilir.

Beden Eğitimi Öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı, Antrenörler ise Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde görev yaptığı için Aktaş (2014)'ın Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı yöneticilerine yönelik araştırma sonuçları ile karşılaştırma yapılabilir. Bu sonuçlara göre: Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda görev yapan yöneticilerin dikkatli karar verme puanları Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yapan yöneticilerden daha yüksek bulunmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yapan yöneticilerin kaçınan, erteleyici ve panik karar verme puanları ise Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda görev yapan yöneticilerden daha yüksek bulunmuştur. Sonuçlar incelendiğinde; karar verme stillerinde farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Bu araştırma ile Aktaş'ın araştırma sonuçlarının farklı olmasının nedeni Aktaş'ın çalışmasının üst yöneticilere, bu çalışmanın ise üst yönetime katkı sunan alt yönetici diyebileceğimiz gruba yönelik olmasından kaynaklanabilir. Araştırmacıların yapacağı yeni benzer çalışmalarda bu çalışmanın sonuçları ile kıyaslama yapmasının bilime yeni katkılar sunacağı öngörülebilir.

Araştırma sonucunda öz-güven ölçeğinin geneli, iç-özgüven ve dış özgüvenin kaçınan ve panik karar verme stilleri ile negatif ve orta düzeyde, erteleyici karar verme stili ile ise negatif ve düşük düzeyde ilişki gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öz-güven ile dikkatli karar verme stili arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Katılımcıların öz-güven düzeyleri yükseldikçe kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin düştüğü belirtilebilir. Araştırma sonucunda öz-güvenin düşük düzeyde ilişki göstermesine rağmen kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmadaki katılımcıların öz-güven düzeyleri yükseldikçe kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerinin düşmesi durumuna benzer sonuçlara ulaşan Baştuğ, Duman, Akçakoyun & Karadeniz (2016) araştırmalarında: Futbol Hakemlerinin öz-güven düzeyi ile karar verme becerisi arasında ilişkinin pozitif yönde olduğu, özgüven değeri arttıkça karar verme becerisinin de arttığı sonucuna ulaşmıştır.

Sonuç olarak bu araştırma sonuçlarının yeni araştırmaların yapılmasına katkı sunacağı, bu konuda yapılacak nitel ve nicel çalışmalarda kıyaslamalarla alanyazına katkı sağlanacağı ifade edilebilir.

KAYNAKLAR

1. Akın, A., (2007). Öz-Güven Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 7 (2): 167-176.
2. Aktaş, S., (2014). Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı Yöneticilerinin Karar Verme Stillерinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
3. Atılğan, D., (2018). .Spor Yönetiminde Görev Alan Yöneticilerde Kriz Yönetimi, Karar Verme ve Özgüven Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Doktora Tezi. Konya.: Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı.
4. Avşaroğlu, S., (2007). Üniversite Öğrencilerinin Karar Vermede Özsayı, Karar Verme ve Stresle Başaıkma Stillерinin Benlik Saygısı ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bilim Dalı.
5. Baştuğ, G., Duman, S., Akçakoyun, F. & Karadeniz, F., (2016). Futbol Hakemlerinde; Stres, Özgüven, Karar Verme. Journal of Human Sciences. 13 (3): 5399-5406.
6. Bostancı, T. G., Özen, G., Yıldız, N. O., & Üzüm, H., (2016). Studying Self-Confidence Perception of School Of Education and Sports Students in Terms Of Different Variables. The 10th International Conference in Physical Education. Sports and Physical Therapy. November 18-20, Fırat University, Elazığ, Turkey.
7. Büyüköztürk, Ş., (2017). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, Ankara: Pegem Akademi. s. 32, 40.
8. Deniz, M. E., (2004). Üniversite Öğrencilerinin Karar Vermede Öz Saygı, Karar Verme Stilleri ve Problem Çözme Yöntemleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. Eğitim Araştırmaları Dergisi. 4 (15): 25- 35.
9. Dinçer, N., (2013). Spor Yöneticilerinin Karar Verme Stilleri İle Problem Çözme Becerileri Üzerine Bir Araştırma. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
10. Doğru, Z., (2017). Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Özgüven ve Özyeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi. Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi. 9 (1): 13-23.
11. Eren, E., (2008). Yönetim ve Organizasyon (Çağdaş ve Küresel Yaklaşımlar). 8. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., Kahraman Ofset. s. 185.
12. Esentaş, M., Işıkgöz, E. Doğan, P. K. & Şahin, H. M., (2017). Gençlik Kampı Kadın Lider Adaylarının Özgüven Düzeyleri. Kastamonu Eğitim Dergisi. 25 (1): 315-328.
13. Hanton, S., Mellalieu, S. D. & Hall, R., (2004). Self-Confidence and Anxiety İnterpretation: A Qualitative Investigation. Psychology of Sport and Exercise. 5: 477-495.
14. Kasatura, İ., (1998). Kişilik ve Özgüven. İstanbul: Evrim Yayınevi. s. 12.
15. Kural, B., (2013). Dağcılarının Stresle Başaıkma Tutumlarının Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleriyle İlişkisi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Spor Yönetim Bilimleri Programı.
16. Kurtuldu, P. S., (2007). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Özgüven Düzeyleri İle Liderlik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı.
17. Mann, L., Radford, M., Burnett, P., Ford, S., Band, M., Leung, K., Nakamura, H., Vaughan, G. & Yang, K. S., (1998). Cross-Cultural Differences in Self-Reported Decision-Making Style and Confidence. International Journal of Psychology. 6: 33, 5.
18. Mery, B., (2010). Yetişkinlerde Özgüven Duygusu İle Anksiyete Düzeyi Arasındaki İlişkinin Karşılaştırılması ve Kültürlerarası Bir Yaklaşım. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji.
19. Öztürk, N., (2017). Üniversite Öğrencilerinin Algıladıkları Aile İklimi ve Anne-Babaya Bağlanma Biçimleri İle Özgüven Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences. 3 (1): 9-22.
20. Şahin, Z., (2016). İlkokul Öğrencilerinde Dil ve Konuşma Bozukluğunun Öğrencilerin Özgüvenleri Üzerine Etkisi: 50. Yıl Ortaokulu ve Dilkonmer Örneği. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
21. Thomas, O., Lane, A. & Kingston, K., (2011). Defining and Contextualizing Robust Sport Confidence. Journal of Applied Sport Psychology. 23 (82): 189-208.
22. Vealey, R. S., (2009). Sport Psychology. Handbook of Sports Medicine and Science, Confidence in Sport. (Edit: Brewer BW), International Olympic Committee, Department of Kinesiology and Health, Miami University. Oxford. OH, USA, ISBN: 978-1-405-17363-6, p. 43, 44.